

Державний заклад
«Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»

Кафедра політології та правознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри політології
та правознавства

_____ В.І.Архіпов

“_____” вересня 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В_{1.1} Право інтелектуальної власності та державне регулювання трансферу технологій

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
напрямок підготовки	09 Біологія
спеціальність	091 Біологія
факультет	природничих наук

2016-2017 навчальний рік

Робоча програма курсу «Право інтелектуальної власності та державне регулювання трансферу технологій» за напрямом підготовки 09 Біологія, спеціальністю 091 Біологія другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Укладач: Новосколькова Людмила Олександрівна – кандидат політичних наук, доцент кафедри політології та правознавства.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політології та правознавства

Протокол від " 30 " серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри _____ В.І.Архипов

" _____ " _____ 2016 року

Схвалено методичною комісією Державного закладу "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка" за напрямом підготовки
(_____

(шифр, назва)

Протокол від. " _____ " _____ 20__ року № _____

" _____ " _____ 20__ року

Голова _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5,0	Галузь знань 09 Біологія	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 091 Біологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		2-й	2-й
		Лекції	
	12 год.	12 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 4	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Практичні, семінарські	
		28 год.	28 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		110 год.	110 год.
		Індивідуальні завдання	
-			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 27% аудиторних занять та 73 % самостійна робота;

для заочної форми навчання – 27% аудиторних занять та 73 % самостійна робота.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготовка майбутніх фахівців для самостійного вирішення професійних завдань у сфері регулювання правовідносин, пов'язаних із інтелектуальною власністю.

Завдання:

- визначення поняття права інтелектуальної власності як підгалузі цивільного права;
- ознайомлення з науково-теоретичним надбанням науки, що стосуються права інтелектуальної власності;
- аналіз та узагальнення судової практики щодо вирішення справ стосовно порушення інтелектуальної власності;
- розвиток навичок самостійного вирішення наукових та практичних проблем у сфері права інтелектуальної власності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- національне законодавство в сфері інтелектуальної власності;
- основні міжнародно-правові акти в сфері інтелектуальної власності;
- основні положення доктрини про право інтелектуальної власності;
- основні інститути права інтелектуальної власності;
- існуючі колізії національного законодавств, що регулює відносини щодо права інтелектуальної власності;

вміти:

- самостійно аналізувати наукову літературу з дисципліни;
- самостійно ставити наукові проблеми і шукати шляхи їх вирішення;
- самостійно проводити порівняльно-правовий аналіз;
- самостійно аналізувати і узагальнювати судову практику.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Поняття та система права інтелектуальної власності

Тема 1. Право інтелектуальної власності: історія розвитку, система.

Інтелектуальна власність та її становлення. Сутність інтелектуальної власності. Співвідношення власності та інтелектуальної власності.

Виникнення права інтелектуальної власності. Основні теорії права інтелектуальної власності: привілеїв, пропріє тарна, виключних прав.

Поняття права інтелектуальної власності. Значення права інтелектуальної власності. Право інтелектуальної власності в об'єктивному сенсі. Право

інтелектуальної власності в суб'єктивному сенсі. Точки зору в науці щодо поняття та змісту права інтелектуальної власності. Зміст права інтелектуальної власності. Види права інтелектуальної власності.

Результати творчої діяльності як об'єкти правовідносин та їх взаємозв'язок.

Інші результати діяльності як об'єкти права інтелектуальної власності.

Джерела правового регулювання права інтелектуальної власності та їх види. Поняття законодавства про інтелектуальну власність, його система та спрямованість.

Види міжнародно-правових актів про інтелектуальну власність. Правове значення міжнародно-правових актів про інтелектуальну власність. Конвенції та їх види. Багатосторонні угоди та їх види. Урядові угоди та їх значення. Паризька конвенція. Бернська конвенція. Угода ТРІПС. Європейські директиви у сфері інтелектуальної власності.

Конституція України як основне джерело регулювання права інтелектуальної власності.

Цивільний кодекс України як джерело регулювання права інтелектуальної власності.

Чинне законодавство України про інтелектуальну власність.

Поняття та ознаки об'єктів права інтелектуальної власності. Сутність об'єктів права інтелектуальної власності.

Тема 2. Авторське право та суміжні права.

Поняття авторського права та сфера його дії. Авторське право в об'єктивному та суб'єктивному сенсах. Права, що охороняються авторським правом. Законодавство про авторське право. Термінологія авторського права.

Виникнення та здійснення авторського права. Об'єкти, що охороняються авторським правом. Обсяг охорони твору. Похідний твір та його правове значення. Авторське право та право власності на носій авторських прав.

Особисті немайнові права автора. Майнові права автора. Майнові права володільця.

Вільне використання твору. Вільне відтворення творів бібліотеками та архівами. Вільне використання екземплярів творів для навчання. Вільне використання комп'ютерних програм. Вільне відтворення в особистих цілях. Проблеми удосконалення механізму вільного використання творів.

Авторське право на аудіовізуальний твір. Право доступу до твору образотворчого мистецтва. Право слідування. Строки охорони авторських прав.

Поняття та сутність суміжних прав. Місце суміжних прав у сучасній доктрині права інтелектуальної власності. Види суміжних прав. Охорона суміжних прав та критерії її надання. Місце суміжних прав у системі права інтелектуальної власності.

Права виконавців та їх зміст. Права виробників фонограм та їх зміст. Права організацій мовлення. Підстави та порядок обмеження володільців суміжних прав. Використання суміжних прав. Строки охорони суміжних прав.

Реалізація суміжних прав. Розповсюдження носіїв суміжних прав. Правила торгівлі екземплярами аудіовізуальних творів.

Поняття охорони і захисту прав та їх співвідношення. Засоби охорони авторських і суміжних прав. Способи захисту авторських і суміжних прав.

Колективне управління авторськими та суміжними правами.

Поняття та визначення контрафактних порушень авторських та суміжних прав. Порядок захисту авторських та суміжних прав.

Способи цивільно-правового захисту авторських та суміжних прав. Види та порядок відшкодування при порушеннях авторських та суміжних прав. Реалізація права на захист авторських і суміжних прав.

Права творчих об'єднань по захисту авторських прав.

Тема 3. Право промислової власності.

Поняття патентного права. Охоронні документи в патентному праві.

Поняття патенту та його види. Реквізити патенту. Строки дії патенту. Відміна патенту. Визнання патенту недійсним. Припинення дії патенту. Свідectво на знаки для товарів та послуг.

Поняття та ознаки винаходу. Об'єкти винаходу. Види винаходів та їх правове значення. Основні та додаткові винаходи. Службовий винахід та особливості його патентування. Права винахідників службових винаходів. Секретні винаходи та їх особливості. Об'єкти винаходу. Об'єкти, що визнаються винаходами.

Поняття та ознаки корисної моделі.

Право на отримання патенту. Права винахідника. Права роботодавця (власника чи уповноваженого ним органу). Право першого заявника.

Порядок отримання патенту на винахід та корисну модель. Заявка на отримання патенту та її зміст. Реквізити заявки. Формула винаходу та її правове значення. Патентні дослідження: поняття, порядок, обсяг та глибина пошуку. Патентні фонди та патентна інформація. Дата подачі заявки та її визначення. Пріоритет винаходу (корисної моделі), визначення та правове значення. Заміна заявки на патентування винаходу на патентування корисної моделі та її умови. Експертиза заявки та її наслідки. Відкликання та заміна заявки і їх правові наслідки.

Тимчасова правова охорона, її значення та зміст. Право першокористувача та його зміст. Публікації при патентуванні. Реєстрація патенту. Видача, відмова у видачі патенту.

Права, що виникають з патенту. Визнання патенту недійсним. Припинення дії патенту. Примусове відчуження патентних прав. Дії, що не визнаються порушенням патентних прав. Обов'язки, що виникають із патенту.

Спори, що вирішуються в адміністративному порядку.

Поняття промислового зразка та умови його патентоспроможності. Вимоги щодо промислових зразків. Право автора промислового зразка. Право роботодавця (власника чи уповноваженого ним органу).

Порядок патентування промислових зразків. Заявка на патентування промислового зразка та її зміст. Дата подачі заявки на патентування промислового зразка. Пріоритет заявки на патентування промислового зразка. Експертиза заявки на патентування промислового зразка. Реєстрація та видача патенту на промисловий зразок. Порядок кваліфікації промислових зразків.

Права, що випливають з патенту на промисловий зразок. Примусове відчуження прав на промисловий зразок. Обов'язки, що випливають з патенту на промисловий зразок. Захист прав володільця патенту на промисловий зразок.

Припинення дії патенту на промисловий зразок. Визнання патенту на промисловий зразок недійсним.

Правова природа засобів індивідуалізації товаровиробників. Позиції у науці цивільного права щодо місця інституту засобів індивідуалізації товаровиробників у системі права.

Поняття знаків для товарів та послуг і умови їх правової охорони. Фірмові найменування та їх види. Підстави для відмови в наданні правової охорони знаків для товарів та послуг.

Заявка на отримання свідоцтва та вимоги щодо неї. Дата подачі заявки. Пріоритет заявки на знаки для товарів та послуг. Експертиза заявки: порядок її проведення та обсяг.

Видача свідоцтва на знаки для товарів та послуг.

Оскарження рішення по заявці. Повторна реєстрація.

Права, що виникають із свідоцтва на знаки для товарів та послуг. Обов'язки, що виникають із свідоцтва на знаки для товарів та послуг. Припинення дії свідоцтва на знаки для товарів та послуг. Визнання свідоцтва на знаки для товарів та послуг недійсним. Порушення прав володарів свідоцтва.

Місце походження товарів, його визначення та правове значення. Нормативна база регулювання місця походження товарів. Правове значення місця походження товарів. Особливості місць походження товарів.

Реєстрація місця походження товарів та порядок її здійснення. Правові наслідки реєстрації місця походження товарів.

Тема 4. Право на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.

Поняття наукового відкриття. Особливості законодавчого регулювання прав на наукове відкриття.

Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» та його структура. Інші законодавчі акти у сфері селекційних досягнень.

Поняття сорту рослин та порід тварин. Умови патентоспроможності нових сортів рослин. Об'єкти правової охорони на сорти рослин. Суб'єкти права на сорти рослин.

Патент на сорт та його особливості. Порядок та умови патентування нових сортів рослин. Подача заявки на патентування сортів рослин. Вимоги до заявки на патентування сортів рослин. Експертиза заявки. Експертиза заявки та патентоспроможності. Тимчасова охорона права на сорт та її зміст. Видача

патенту на сорти рослин. Визнання патенту на сорти рослин недійсним. Припинення дії патенту на сорт рослини.

Патентування сортів рослин за кордоном.

Володілець патенту на сорти рослин. Права та обов'язки володільця патенту на сорти рослин. Правові форми передачі прав на сорти рослин. Використання нових сортів рослин у підприємництві. Контрафактні дії щодо промислової власності на сорти рослин. Відповідальність за контрафактні порушення прав на сорти рослин.

Нові породи тварин та їх правова охорона. Правові наслідки селекційної роботи.

Закон України «Про охорону прав на топології інтегральних мікросхем», його структура та основні положення.

Поняття інтегральної мікросхеми та умови її патентоспроможності. Умови надання правової охорони інтегральним мікросхемам. Право на реєстрацію топології інтегральної мікросхеми. Право роботодавця (власника чи уповноваженого ним органу).

Порядок реєстрації топології інтегральної мікросхеми.

Заявка на реєстрацію топографії інтегральної мікросхеми та її зміст. Експертиза заявки на реєстрацію топографії інтегральної мікросхеми. Свідectво на топографію інтегральної мікросхеми.

Права та обов'язки, що впливають із реєстрації топографії інтегральної мікросхеми. Використання топографії інтегральної мікросхеми. Дії по використанню топографії інтегральної мікросхеми, що не вважаються порушенням прав.

Визнання реєстрації топографії інтегральної мікросхеми недійсною.

Порушення прав володаря зареєстрованої топографії інтегральної мікросхеми.

Поняття та умови охорони раціоналізаторських пропозицій. Нормативна база раціоналізаторської діяльності та її характеристика. Тимчасове положення про правову охорону об'єктів промислової власності і раціоналізаторських пропозицій в Україні.

Обмеження в об'єктах раціоналізаторської пропозиції. Суб'єкти раціоналізаторської діяльності та особливості їх правового положення. Раціоналізаторські пропозиції інженерно-технічних працівників, умови та порядок їх розгляду.

Документація в раціоналізаторській діяльності, її види, форми та правове значення.

Заява на раціоналізаторську пропозицію та вимоги до неї. Порядок подачі заяви на раціоналізаторську пропозицію. Розгляд заяви на раціоналізаторську пропозицію. Першість на раціоналізаторську пропозицію. Колізії при розгляді заяв на раціоналізаторську пропозицію. Рішення про визнання раціоналізаторської пропозиції та порядок його прийняття. Порядок розгляду спорів при кваліфікації раціоналізаторських пропозицій.

Свідectво на раціоналізаторську пропозицію, його реквізити та правове значення. Особисті права авторів раціоналізаторських пропозицій. Майнові права авторів раціоналізаторських пропозицій. Використання раціоналізаторських пропозицій. Винагорода авторам раціоналізаторських пропозицій, строки та порядок її сплати. Пільги та переваги авторів раціоналізаторських пропозицій.

Комерційна таємниця як об'єкт інтелектуальної власності. Специфіка охорони.

Тема 5. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Система договорів.

Поняття та особливості розпорядження майновими правами інтелектуальної власності

Види договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Істотні умови договору про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Ліцензія. Ліцензійний договір

Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

Використання майнових прав у власній діяльності володільця.

Договірні зобов'язання стосовно прав інтелектуальної власності та їх види. Правове регулювання договорів на передачу прав промислової власності. Інструкція про розгляд та реєстрацію договору на передачу права власності на винахід (корисну модель) та ліцензійного договору на використання винаходу (корисної моделі).

Ліцензійні угоди: поняття та ознаки. Види ліцензійних угод. Сторони ліцензійних угод. Предмет ліцензійної угоди. Зміст ліцензійної угоди. Порядок укладання ліцензійної угоди. Виконання ліцензійної угоди. Забезпечення виконання ліцензійної угоди. Відповідальність за порушення ліцензійної угоди. Примусові ліцензії та порядок їх надання. Міжнародна ліцензійна практика.

Договори на уступку прав промислової власності. Предмет та сторони договору. Порядок укладання та виконання договору. Відповідальність сторін за договором на уступку права промислової власності.

Договори «ноу-хау». Поняття договору «ноу-хау» та його зміст. Види договору «ноу-хау». Укладання договору «ноу-хау». Виконання договору «ноу-хау». Відповідальність сторін за договором «ноу-хау».

Інжинірингові угоди: поняття, сторони та зміст. Укладання інжинірингових угод. Виконання інжинірингових угод. Відповідальність сторін за договором інжинірингу.

Франчайзингові угоди: поняття, предмет, характеристика та особливості.

Проблеми розвитку договірних зобов'язань на реалізацію прав промислової власності.

Передача майнових прав інтелектуальної власності за заповітом.

Тема 6. Інноваційна діяльність та трансфер технологій

Інновації. Трансфер технологій. Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.

Змістовний модуль 2.

Охорона і захист інтелектуальної власності в умовах глобалізації.

Тема 7. Суть та способи комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності.

Використання інтелектуальних продуктів у власній господарській діяльності. Інтелектуальна власність як внесок до статутного капіталу. Продаж прав інтелектуальної власності. Ліцензування. Роялті. Паушальні платежі. Франчайзинг. Оцінка об'єктів інтелектуальної власності. Облік та оподаткування об'єктів інтелектуальної власності. Гудвіл.

Тема 8. Управління інтелектуальною власністю.

Сутність та принципи управління інтелектуальною власністю. Життєвий цикл об'єкта права інтелектуальної власності. Управління об'єктом інтелектуальної власності на етапі його створення. Управління об'єктом інтелектуальної власності на етапі набуття прав. Управління об'єктом інтелектуальної власності на етапі використання прав. Управління об'єктом інтелектуальної власності на етапі захисту прав. Управління об'єктом інтелектуальної власності на етапі утилізації.

Тема 9. Види порушень прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Поняття правопорушення у сфері інтелектуальної власності. Контрафакція та піратство. Плагіат авторських творів. Промислове шпигунство та конкурентна розвідка. Кіберсквотинг. Ринок контрафактних виробів.

Тема 10. Система правової охорони та захисту інтелектуальної власності.

Охорона прав інтелектуальної власності. Способи захисту порушених прав інтелектуальної власності. Державна система правової охорони інтелектуальної власності в Україні. Законодавство України про інтелектуальну власність. Основні форми захисту інтелектуальної власності. Відновне правосуддя (медіація). Арбітражний розгляд спорів. Захист інтелектуальної власності у судовому та адміністративному порядку.

Тема 11. Інтелектуальна власність в умовах глобалізації.

Міжнародна система інтелектуальної власності. Всесвітня організація інтелектуальної власності. Види та значення міжнародно-правових актів про інтелектуальну власність. Багатосторонні угоди та їх види. Законодавство зарубіжних країн про Інтелектуальну власність та його особливості. Сучасні

тенденції розвитку інтелектуальної власності. Проблема дисбалансу інтересів суспільства та власників інтелектуальних продуктів.

Тема 12. Проблеми розвитку відносин інтелектуальної власності у цифровому просторі.

Історія глобальної мережі. Незаконне розповсюдження контенту за допомогою пірінгових систем.

Тема 13. Державна та міжнародна системи охорони та захисту інтелектуальної власності України.

Державні органи в системі правової охорони та захисту інтелектуальної власності України. Структура і функції Державної служби інтелектуальної власності України. Заходи митних органів України щодо сприяння охороні та захисту інтелектуальної власності у зовнішньоекономічній діяльності. Діяльність українських громадських організацій у сфері інтелектуальної власності. Законодавство України про інтелектуальну власність. Міжнародна конвенція з питань інтелектуальної власності. Діяльність міжнародних організацій у сфері інтелектуальної власності.

Тема 14. Актуальні проблеми та тенденції розвитку інтелектуальної власності в сучасному світі.

Монополія копірайту. Рух вільної культури: копілефт, free software, Creative Commons, піратський інтернаціонал.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Поняття та система права інтелектуальної власності												
Тема 1. Право інтелектуальної власності: історія розвитку, система	10	2	2			6	10	2	2			6
Тема 2. Авторське право та суміжні права	12	2	2			8	12	2	2			8
Тема 3. Право промислової власності	10		2			8	10		2			8
Тема 4. Право на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної	10		2			8	10	2				8

власності												
Тема 5. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Система договорів	12	2	2			8	12	2	2			8
Тема 6. Інноваційна діяльність та трансфер технологій	10		2			8	10		2			8
Разом за змістовим модулем 1	64	6	12			46	64	6	12			46
Змістовний модуль 2. Охорона і захист інтелектуальної власності в умовах глобалізації												
Тема 7. Суть та способи комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності	10		2			8	10		2			8
Тема 8. Управління інтелектуальною власністю	12	2	2			8	12	2	2			8
Тема 9. Види порушень прав на об'єкти інтелектуальної власності	10		2			8	10		2			8
Тема 10. Система правової охорони та захисту інтелектуальної власності	10		2			8	10		2			8
Тема 11. Інтелектуальна власність в умовах глобалізації	10		2			8	10		2			8
Тема 12. Проблеми розвитку відносин інтелектуальної власності у цифровому просторі	12	2	2			8	12	2	2			8
Тема 13. Державна та міжнародна система охорони та захисту	12	2	2			8	12	2	2			8

інтелектуальної власності України											
Тема 14. Актуальні проблеми та тенденції розвитку інтелектуальної власності в сучасному світі	10		2			8	10		2		8
Разом за змістовим модулем 2	86	6	16			64	86	6	16		64
Усього годин	150	12	28			110	150	12	28		110

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Право інтелектуальної власності: історія розвитку, система	2
2.	Тема 2. Авторське право та суміжні права	2
3.	Тема 3. Право промислової власності	2
4.	Тема 4. Право на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності	2
5.	Тема 5. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Система договорів	2
6.	Тема 6. Інноваційна діяльність та трансфер технологій	2
7.	Тема 7. Суть та способи комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності	2
8.	Тема 8. Управління інтелектуальною власністю	2
9.	Тема 9. Види порушень прав на об'єкти інтелектуальної власності	2
10.	Тема 10. Система правової охорони та захисту інтелектуальної власності	2
11.	Тема 11. Інтелектуальна власність в умовах глобалізації	2
12.	Тема 12. Проблеми розвитку відносин інтелектуальної власності у цифровому просторі	2
13.	Тема 13. Державна та міжнародна система охорони та захисту інтелектуальної власності України	2
14.	Тема 14. Актуальні проблеми та тенденції розвитку інтелектуальної власності в сучасному світі	2
	Разом	28

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Право інтелектуальної власності: історія розвитку, система	6
2.	Тема 2. Авторське право та суміжні права	8
3.	Тема 3. Право промислової власності	8
4.	Тема 4. Право на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності	8
5.	Тема 5. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Система договорів	8
6.	Тема 6. Інноваційна діяльність та трансфер технологій	8
7.	Тема 7. Суть та способи комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності	8
8.	Тема 8. Управління інтелектуальною власністю	8
9.	Тема 9. Види порушень прав на об'єкти інтелектуальної власності	8
10.	Тема 10. Система правової охорони та захисту інтелектуальної власності	8
11.	Тема 11. Інтелектуальна власність в умовах глобалізації	8
12.	Тема 12. Проблеми розвитку відносин інтелектуальної власності у цифровому просторі	8
13.	Тема 13. Державна та міжнародна система охорони та захисту інтелектуальної власності України	8
14.	Тема 14. Актуальні проблеми та тенденції розвитку інтелектуальної власності в сучасному світі	8
	Разом	110

7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

з дисципліни

«ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ»

1. Що таке інтелектуальна власність? Дайте визначення.
2. Назвіть складові матеріального права на об'єкти права інтелектуальної власності.
3. У чому полягає відміна права власності на об'єкти інтелектуальної власності від права власності на матеріальні об'єкти власності?
4. У чому полягає відміна особистого (немайнового) права на об'єкт інтелектуальної власності від майнового права на нього?
5. Чи всі результати інтелектуальної (творчої) діяльності є об'єктами інтелектуальної власності?
6. Які об'єкти інтелектуальної власності є результатом технічної творчості. Яку назву носить ця група об'єктів і чому?
7. Які об'єкти інтелектуальної власності є результатом художньої

творчості?

8. З яких двох груп прав складається право інтелектуальної власності?
9. Що таке «копірайт» і що він охороняє?
10. Який термін охорони винаходів в Україні?
11. Який термін охорони авторського(майнового) права в Україні?
12. Який термін охорони немайнових(особистих) прав авторів в Україні?
13. У чому полягає економічна причина необхідності охорони прав на об'єкти промислової власності?
14. В якій країні і коли вперше почали надавати виключні права на використання об'єктів інтелектуальної власності?
15. Що є прообразом торговельної марки?
16. Яка подія є знаменною для розвитку авторського права?
17. У чому полягає роль філософів Німеччини у розвитку авторського права?
18. Яким Законом України вперше результати інтелектуальної власності були визнані об'єктами права власності?
19. Загальна характеристика договорів у сфері інтелектуальної власності?
20. Які цілі переслідує створення системи промислової власності в державі?
21. У чому полягає роль патентної документації?
22. Що дає автору та державі охорона і захист авторського права?
23. Які ви знаєте об'єкти промислової власності?
24. Перерахуйте нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності?
25. Які результати творчої діяльності відносяться до об'єктів авторського права, а які – до об'єктів суміжних прав?
26. Що таке винахід?
27. Що таке корисна модель?
28. Що таке промисловий зразок?
29. Яку функцію виконує торговельна марка?
30. У чому полягає різниця між об'єктами авторського права і суміжних прав?
31. Хто може бути суб'єктами інтелектуальної власності?
32. Хто є суб'єктами права на винаходи, корисні моделі, промислові зразки?
33. Хто відноситься до суб'єктів авторського права?
34. Чи є в Україні держава суб'єктом права інтелектуальної власності?
35. Які складові системи інтелектуальної власності в Україні ви знаєте?
36. Який орган державного управління відповідає за політику у сфері інтелектуальної власності?
37. Які основні функції виконує Державний департамент «Український інститут промислової власності»?
38. Які основні функції виконує Державний департамент інтелектуальної власності?
39. Які основні функції виконує Державний департамент «Українське

агентство з авторських і суміжних прав»?

40. Які основні функції виконує Інститут інтелектуальної власності і права?

41. Які ви знаєте громадські організації у сфері інтелектуальної власності?

42. Що представляє собою міжнародна система інтелектуальної власності?

43. Скільки діє міжнародних договорів, що адмініструються ВОІВ, і до скількох із них приєдналася Україна?

44. Який статус і яка структура Всесвітньої організації інтелектуальної власності?

45. Які функції виконує Всесвітня організація інтелектуальної власності?

46. Яка мета правової охорони?

47. У чому полягає сутність правової охорони об'єктів інтелектуальної власності?

48. Які переваги дає правова охорона ОІВ правовласнику?

49. В чому полягає різниця між правовою охороною і правовим захистом ОІВ?

50. Що таке патент?

51. У чому полягає процедура надбання прав на винахід?

52. Що є об'єктом винаходу?

53. Що є об'єктом корисної моделі?

54. Що є об'єктом промислового зразка?

55. Які критерії охороноздатності для корисних моделей і промислових зразків?

56. У чому полягає критерій новизни для винаходу?

57. У чому полягає процедура правової охорони об'єктів промислової власності?

58. Які терміни правової охорони об'єктів промислової власності?

59. На основі яких підстав дія охоронного документу на об'єкт промислової власності може достроково припинятися цілком чи частково?

60. На які об'єкти промислової власності передбачено продовження дії охоронного документу після вичерпання первісно встановленого терміну?

61. Якими засобами здійснюється охорона прав на комерційну таємницю?

62. Який урядовий орган здійснює правову охорону сортів рослин?

63. В чому полягає правова охорона раціоналізаторської пропозиції?

64. Які об'єкти інтелектуальної власності охороняються авторським правом, а які – суміжними правами?

65. Чи є обов'язковою процедура оформлення прав на об'єкти авторського права?

66. Який термін охорони майнових прав на об'єкти авторського права?

67. Який взаємозв'язок між правами автора, виконавця, виробника фонограм, організації мовлення?

68. Який термін правової охорони об'єктів суміжних прав?

69. Чи має силу патент України на території інших держав?

70. В чому полягає процедура набуття прав громадянами України на об'єкти промислової власності за кордоном?

71. У відповідності до яких конвенцій здійснюється охорона авторських і суміжних прав у світі?

72. Які Ви знаєте основні засоби комерціалізації прав на суб'єкти інтелектуальної власності.

73. У чому перевага використання прав на об'єкти інтелектуальної власності у власному виробництві над передачею прав за ліцензійним договором?

74. Які переваги дає право володільцю внесення прав інтелектуальної власності до статутного капіталу підприємства?

75. У чому різниця між уступкою прав на об'єкт інтелектуальної власності і передачею прав за ліцензійним договором?

76. Які Ви знаєте види ліцензійних договорів?

77. Назвіть основні цілі оцінки вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності?

78. У чому полягає управління правами на об'єкт інтелектуальної власності на етапі набуття прав?

79. У чому полягає управління правами на об'єкт інтелектуальної власності на етапі використання прав?

80. У чому полягає різниця між правовою охороною і правовим захистом інтелектуальної власності?

81. У чому полягає призначення системи захисту інтелектуальної власності?

82. Які дії визнаються порушенням права на об'єкти промислової власності?

83. Які дії визнаються порушенням авторського права і суміжних прав?

84. Назвіть, будь-ласка, які Ви знаєте категорії спорів щодо права інтелектуальної власності?

85. У чому полягає неюрисдикційна форма захисту права інтелектуальної власності?

86. В яких органах здійснюється загальний порядок захисту права інтелектуальної власності?

87. В яких органах здійснюється спеціальний порядок захисту права інтелектуальної власності?

88. Спори між якими об'єктами права інтелектуальної власності розглядаються в господарських судах?

89. Спори між якими суб'єктами права інтелектуальної власності розглядаються в судах загальної юрисдикції?

90. У чому полягає адміністративний порядок захисту права інтелектуальної власності?

91. Які існують типові види адміністративних стягнень за порушення права інтелектуальної власності?

92. У чому полягає цивільно-правовий спосіб захисту права

інтелектуальної власності?

93. Що може вимагати власник права на об'єкт інтелектуальної власності від порушника при розгляді спору у судовому порядку?

94. Який термін позову існує для застосування цивільно-правових санкцій за порушення права інтелектуальної власності?

95. Коли настає кримінальна відповідальність за порушення права інтелектуальної власності?

96. Який максимальний розмір штрафу за порушення права інтелектуальної власності може бути визначений в рамках кримінальної відповідальності і на чию користь перераховуються ці кошти за рішенням суду?

97. Який максимальний термін позбавлення волі передбачений законодавством України за порушення права інтелектуальної власності?

98. Міжнародні угоди у сфері інтелектуальної власності.

99. Стимулювання інтелектуальної діяльності: загальні положення.

100. Стимулювання інтелектуальної діяльності: державне стимулювання, пільги.

8. Індивідуальні завдання

1. Розробка матеріалів на передбачуваний винахід (пристрій, спосіб, речовина – за вибором).

2. Розв'язування ситуаційних задач.

Ситуаційне завдання 1.

Телерадіокомпанія звернулася до суду з позовом до редакції газети "Вісті" про конфіскацію накладу видання з програмою її передач і стягнення компенсації за збитки, завдані систематичної передруком таких програм з газети "Часопис", котрій ця інформація передається ТРК за договором. Позивач вважав, що програма теле- і радіопередач є результатом інтелектуальної діяльності співробітників компанії, тому у нього в силу чинного законодавства виникло виключне право на використання програми як службового твору і будь-яка її публікація без його відома є порушенням авторських прав і дає підставу застосувати заходи відповідальності.

Яке рішення повинен винести суд?

Ситуаційне завдання 2. Після подачі заявки до Патентного відомства при проведенні експертизи патентоздатності винаходу з'ясувалося, що він відкрито демонструвався авторами на спеціалізованій торгово-промисловій виставці виробників.

Чи може ця обставина служити підставою для відмови у видачі патенту на винахід?

Ситуаційне завдання 3. Перебираючи патентну документацію, вчений Іванов наткнувся на патент "Симптоматичне лікування захворювань за допомогою осиковою 27 палички в момент повнолуння для відновлення

цілісності енергетичної оболонки організму людини". Наступний патент називався "Спосіб отримання екологічно чистого поля, що створюється природним джерелом без додаткових технічних засобів, для лікувального ефекту". Однак більш за все Іванову сподобався винахід під назвою "Пристрій для гармонізації навколишнього простору".

Чи є в чинному законодавстві відповідальність за патентування та реалізацію подібних "способів" і "пристроїв"? На що видається патент, на ідею або на технічний результат?

Ситуаційне завдання 4.

Вчений Іванов, довгий час вивчав вплив різних видів головних уборів на розумові здібності людини, дійшов висновку, що може отримати патент на застосування кепки в якості концентратора енергії людського розуму. Автор нововведення звернувся до знайомого патентного повіреного з проханням порадити, як краще запатентувати об'єкт: у вигляді винаходу, корисної моделі чи промислового зразка. Проте його товариш висловив припущення, що на цей об'єкт поширюється дія авторського права і більше ніякого.

Чому він так вирішив?

Ситуаційне завдання 5.

У пародії на стиль відомого поета пародист вказав деякі відомості з його особистого життя, а при їх публічному виконанні кривлявся та гримасничав. Вбачаючи порушення своїх прав, поет подав позов у суд.

Проаналізуйте наведену ситуацію. Які відносини виникли? Чи порушені права поета?

Ситуаційне завдання 6.

Інженери Фельдман і Табаков спільно розробили новий пристрій для верстата, що відповідає ознакам винаходу. Фельдман умовив Табакова видати йому розписку, що той участі в роботі над винаходом не брав, а надавав тільки технічну допомогу. В свою чергу Фельдман дав Табакову розписку в тому, що після оформлення авторства на своє ім'я і отримання винагороди він виплатить Табакову 20% від отриманої суми. Однак, коли Фельдман одержав винагороду, Табаков почав вимагати виплати йому 50%. Фельдман відмовився виконувати цю вимогу, і Табаков звернувся до суду з позовом. Заперечуючи проти позову, Фельдман пред'явив розписку Табакова і погодився виконати свою обіцянку про виплату Табакову лише 20% винагороди.

Дайте правову характеристику даній ситуації.

Ситуаційне завдання 7.

За договором комерційної концесії ТОВ "Веселка" надало приватному підприємцеві Фокіну виключне право на знак обслуговування. Договір був складений у простій письмовій формі і зареєстрований відомством, що здійснювало реєстрацію Фокіна як приватного підприємця. Приватний

підприємець Зайченко, що використовував той же знак обслуговування по ліцензії товариства, звернувся в суд з вимогою визнати договір комерційної концесії недійсним.

Яке рішення прийме суд?

Ситуаційне завдання 8.

Муніципальне підприємство "Комета" придбало в дизайнера Андрієнко невиняткову ліцензію на право використання промислового зразка. За договором ліцензіат зобов'язувався сплатити ліцензіару одноразово 560 тис. грн. і повернути всю передану йому документацію по закінченні терміну дії ліцензії (7 років). 5 років по тому після укладення ліцензійного договору підприємство в якості одного з засновників спільного російсько-французького підприємства "Болід" передало право на використання промислового зразка в рахунок свого внеску в статутний капітал даного підприємства, створеного терміном на 10 років. Андрієнко визнала незаконними дії цього підприємства і зажадала відшкодування заподіяних їй збитків. Не одержавши відповіді на свій протест, Андрієнко звернулася з позовом у суд. При розгляді справи в суді з'ясувалося, що ліцензійний договір між Андрієнко і підприємством не був зареєстрований у встановленому порядку.

Ситуаційне завдання 9.

Тривалий час виробничий кооператив поміщав на електроустаткуванні, що випускається ним, (штепсельних вилок, розетках і ін.) словесне позначення "ЭЛТОК", узятє в рамку. Довідавшись про це, представник муніципального підприємства "Електролітний завод" зажадав припинення порушення приналежному заводові виключного права на зареєстрований ним і добре відомий споживачам товарний знак, виконаний у виді взятого в окружність словесного позначення "ЭТОК". Одночасно власник товарного знаку зажадав по суду відшкодування заподіяних йому збитків. Заперечуючи проти вимог заводу, кооператив заявив, що використовуване ним позначення не збігається з зареєстрованим товарним знаком. Крім того, товарний знак зареєстрований тільки для електричних "трійників", що кооператив узагалі не випускає. При цьому кооператив погодився придбати в заводу виняткову ліцензію на право використання товарного знаку "ЭТОК". У процесі оформлення ліцензійного договору з'ясувалося, що з дня реєстрації товарного знаку пройшло 12 років.

Як, на вашу, думку треба вирішити цю суперечку?

Ситуаційне завдання 10.

Через два роки після одержання патенту на винахід Іванов вирішив налагодити випуск виробів на базі даного винаходу. На цій підставі він відмовив в укладанні ліцензійного договору Петренку, що побажав також освоїти випуск патентованих виробів. Петренко звернувся в Патентне відомство з клопотанням про надання йому примусової виняткової ліцензії, оскільки він, як і патентовласник, має намір після необхідної підготовки почати

використання винаходу. Довідавшись про клопотання, Іванов подав у Патентне відомство заяву про надання відкритої ліцензії на свій винахід будь-якій особі, за винятком Петренка.

Як, на вашу, думку треба вирішити цю суперечку?

Ситуаційне завдання 11.

Асоціація підприємства з виробництва будівельних матеріалів в особі одного з учасників ТОВ, займалася підприємницькою діяльністю. У рамках даної діяльності асоціація звернулася до ЗАТ "Завод залізобетонних конструкцій" із пропозицією укласти договір про передачу наявної в заводу конфіденційної службової інформації з питань виготовлення надміцних бетонних блоків для створення фундаментів житлових будинків в умовах вічної мерзлоти. Мова йшла про новий спосіб зміцнення готових блоків, про яке представник заводу розповів в інтерв'ю, даному центральній будівельній газеті на виставці "Будівельне виробництво". У процесі укладання договору виникла суперечка про ціну переданої інформації. Незважаючи на те, що внаслідок розбіжності сторін договір не був укладений, асоціація на основі інформації, отриманої зі згаданого інтерв'ю, приступила до застосування способу зміцнення бетонних блоків. Довідавшись про це, завод пред'явив в господарський суд позов з вимогою припинити незаконне використання ноу-хау і відшкодувати заподіяні збитки.

Яке рішення прийме суд?

Ситуаційне завдання 12.

ВАТ придбало 100 % акцій ЗАТ, що здійснювало виготовлення шкіряного взуття. Свої вироби останнє маркірувало словесним товарним знаком "Граніт". ВАТ також почало проставляти на взутті, що випускається, даний товарний знак. Виробничий кооператив "Авангард" зажадав припинення використання товарного знаку на тій підставі, що ЗАТ користувалося знаком по його ліцензії. Крім того, у договорі про покупку 100 % акцій ЗАТ не передбачався перехід до покупця прав на фірмове найменування, товарний знак та інші засоби індивідуалізації продавця, а також приналежних йому на підставі ліцензії прав використання таких засобів індивідуалізації.

Як, на вашу, думку треба вирішити цю суперечку?

Ситуаційне завдання 13.

Драматург Лебедій за договором з кіностудією написав сценарій фільму "Вірність". Після створення й успішного прокату в кінотеатрах фільм був показаний по центральному телебаченню. За усі види використання фільму Лебедій одержав встановлену авторську винагороду. Через рік після виходу фільму на екран до Лебедія звернулася одна зі студій кабельного телебачення з пропозицією дозволити показ фільму за додаткову винагороду. Сума пропонованої винагороди Лебедія не улаштувала, і він не дав згоди на показ фільму. Через місяць, довідавшись, що фільм усе-таки був показаний по кабельному телебаченню, Лебедій звернувся в суд з позовом про стягнення зі

студії кабельного телемовлення компенсації в розмірі 1000 мінімальних розмірів оплати праці. При розгляді справи в суді відповідач представив свій договір з кіностудією, відповідно до якого йому надавалося право повідомлення фільму по кабелі для загального відома. Лебедій наполягав на своїх вимогах, вважаючи, що даний договір порушує його виняткові авторські права як одного з авторів аудіовізуального твору.

Яке рішення прийме суд?

9. Методи навчання

1. За джерелами знань використовуються такі методи навчання:
  - Лекція; розповідь; пояснення; дискусія; презентація; виконання есе; тестові завдання; творчі завдання; рішення ситуативних задач, аналіз конкретних ситуацій.
2. За рівнем самостійної діяльності використовуються методи:
  - Проблемний; частково-пошуковий; дослідницький.

10. Методи контролю

1. Усне експрес-опитування.
2. Термінологічні диктанти.
3. Рішення ситуативних задач.
4. Тестування.
5. Перевірка виконання самостійної роботи.
6. Поточні модульні контролі.
7. Підсумковий модульний контроль.
8. Залік.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2									100
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	
6	6	6	8	8	8	8	6	8	8	6	8	8	6	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Шкала оцінювання: національна та ECTS			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
83-89	B	добре	
75-82	C		
63-74	D	задовільно	
50-62	E		
20-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-19	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Лекції.
2. Плани семінарських занять.
3. Тестові завдання.
4. Питання до модуль-контролів.
5. Теми до самостійної роботи.
6. Теми до написання рефератів, есе, творчих робіт.
7. Питання до заліку.

**13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ
«ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ»**

Основна:

1. Авторське право і суміжні права. Європейський досвід: у 2-х книгах / За ред. А.С.Довгерта. – Книга 2: Виступи, статті європейських спеціалістів // Уклад. В.С.Дроб'язко. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2001. – 460 с.
2. Андрощук Г.А., Крайнев П.П. Экономическая безопасность предприятия: защита коммерческой тайны. – Монография. – К.: Издательский Дом «Ин Юре», 2000. – 400 с.
3. Андрусів У. Проблеми реалізації прав інтелектуальної власності на програми організації мовлення в Україні / У. Андрусів // Право України. – 2008. – № 6. – С. 63-68.
4. Анчукова М.В. Щодо кримінальної відповідальності за незаконне збирання, використання та розголошення відомостей, що становлять

комерційну таємницю (статті 231, 232 КК України) // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. - 2008. - Вип. 41. - С. 516-522.

5. Бейкун А. Організаційно-правові та соціальні аспекти розвитку інституту інтелектуальної власності / А. Бейкун // Право України. – 2008. – № 11. – С. 42-48.

6. Бєлєвцева В. До питання юридичної відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності / В. Бєлєвцева // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2009. – № 6. – С. 60-66.

7. Біль М. М. Управління міграційними процесами в контексті їх впливу на інтелектуально-трудова потенціал України / М. М. Біль // Сталий розвиток економіки. Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2010. – №1. – С. 49-54 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2010_1/49.pdf

8. Воронін Я. Г Місце та роль права попереднього користувача у системі охорони прав інтелектуальної власності на винахід / Я. Г. Воронін // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2008. - Вип. 42. – С. 395-401.

9. Гарієвич Ю. Інтелектуальна власність: види, суб'єкти та об'єкти, правові основи захисту / Ю. Гарієвич // Науково-методичний журнал «Нова педагогічна думка». – 2009. – № 4 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npd/2009_4/Garievic.pdf

10. Демченко Т. С. Охрана товарных знаков (сравнительно-правовой анализ): Монография. Изд.2-е, перераб. и доп. – К.: Институт государства и права им. В.М. Корецкого НАН Украины, 2005. – 208 с.

11. Дітц А. Врегулювання питань авторського права у новій частині четвертій Цивільного кодексу Російської Федерації: системний регрес, але помірний сутнісний прогрес / А. Дітц // Право України. – 2011. – № 3. – С. 78-91.

12. Дозорцев В.А. Интеллектуальные права. Понятие. Система. Задачи кодификации. - М., 2003. – 416 с. - С. 11-51.

13. Жилінкова О. В. Організації колективного управління як суб'єкти договорів на використання музичних творів / О. В. Жилінкова // Держава і право. Юрид. і політ. науки: Зб. наук. пр. – 2006. – Вип. 33. – С. 337-342.

14. Закорецька Л. Деякі проблемні питання щодо поняття окремих об'єктів авторського права / Л. Закорецька // Право України. – 2008. – № 9. – С. 51-56.

15. Іваницька Н. Вдосконалення законодавства, що регулює відносини за ліцензійним договором на використання торговельної марки / Н. Іваницька // Право України. – 2008. – № 9. – С. 107-113.

16. Івченко Т. В. Цивільно-правова охорона комерційної таємниці як об'єкта права інтелектуальної власності в Україні / Т. В. Івченко // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2008. – Вип. 42. – С. 401-408.

17. Івченко Т.В. Комерційна таємниця: деякі питання охорони, захисту та цивільно-правової відповідальності // Держава і право. Юрид. і політ. науки: Зб. наук. пр. - 2007. - Вип. 35. - С. 357-362.
18. Івченко Т.В. Роль суду в захисті права на комерційну таємницю // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. - 2007. - Вип. 38. - С. 442-448.
19. Ігнатенко А. Застосування судами деяких норм законодавства про захист авторського права і суміжних прав: проблеми судової практики / А. Ігнатенко, Д. Луспеник // Право України. – 2009. – № 2. – С. 109-120
20. Ієвіня О. Sui generis: право слідування / О. Ієвіня // Нотаріат для вас. – 2008. – №9 (103).
21. Ієвіня О. В. Місце суміжних прав у цивільному праві України / О. В. Ієвіня // Право і суспільство. – 2007. – №3. – С.116–120.
22. Ієвіня О. В., Мироненко В. П., Павловська Н. В., Пилипенко С. А. Право інтелектуальної власності : схеми та роз'яснення: Навчальний посібник. – К. : КНТ, 2007. – 264 с.
23. Ієвіня О. Колективне управління майновими правами суб'єктів авторських та суміжних прав / О. Ієвіня // Нотаріат для вас. – 2009. – №4 (114).
24. Ієвіня О. Проблеми визначення суб'єктів авторського права та суміжних прав за законодавством України у зв'язку з розвитком системи колективного управління майновими правами / О. Ієвіня // Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 25. – К. : Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, 2004. – С.386 - 390.
25. Іщук С. І. Виключність права на комерційне (фірмове) найменування / С. І. Іщук // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2008. – Вип. 39. – С. 427-431.
26. Іщук С. І. Особливості виникнення права інтелектуальної власності на комерційне (фірмове) найменування / С. І. Іщук // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2007. – Вип. 37. – С. 414-419.
27. Капіца Ю. Особливості гармонізації законодавства країн СНД із законодавством Європейського Союзу у сфері охорони інтелектуальної власності / Ю. Капіца // Право України. – 2011. – № 3. – С. 92-100.
28. Кіріленко Ф. О. Адміністративно-правовий механізм захисту прав інтелектуальної власності Всесвітньою організацією інтелектуальної власності / Ф. О. Кіріленко // Вісник Запорізького юридичного інституту. – 2010. – № 2. – С. 110-118.
29. Княгинина И. К. Служебные результаты интеллектуальной деятельности как объект правового регулирования [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://conf.sfu-kras.ru/sites/mn2010/pdf/10/25a.pdf>
30. Крижна В. Право інтелектуальної власності та суспільні інтереси / В. Крижна // Право України. – 2011. – № 3. – С. 60-65.
31. Кузнецова Н.С. Гражданско-правовые аспекты совершенствования законодательства об интеллектуальной собственности. Альманах цивилистики:

Сборник статей. Вып. 2 / Под ред. Майданика Р.А. – К.: Алерта; КНТ; Центр учебной литературы, 2009. – 384 с. – С. 57-77.

32. Кузнецова Н. Проблемы захисту прав інтелектуальної власності в Україні / Н. Кузнецова, О. Кохановська // Право України. – 2011. – № 3. – С. 21-29.

33. Мироненко Н. Поняття суб'єктів права інтелектуальної власності та критерії їх класифікації / Н. Мироненко // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2009. – №2. – С. 11-24.

34. Можаровська Н. О. Теоретико-правова характеристика визначення права на захист ділової репутації за законодавством України / Н. О. Можаровська // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 12 (192). – С. 49–52.

35. Можаровська Н. О. Організаційно-правові засади забезпечення легітимації права на об'єкти промислової власності/ Н. О. Можаровська // Часопис Київського університету права. – 2012. – № 1. – С. 228-232.

36. Можаровська Н. О. Правові проблеми формування та реалізації національної інноваційної системи України: доповідь / Н. О. Можаровська // Інформаційні проблеми комп'ютерних систем, юриспруденції, енергетики, економіки, моделювання та управління : зб. матер. проблемної, міжгалузевої конф. [«Інформаційні проблеми комп'ютерних систем, юриспруденції, енергетики, економіки, моделювання та управління»], (м. Яремча, 2011 р.) – С.299-302.

37. Можаровська Н. О. Проблеми охорони та захисту комерційної таємниці в національній інноваційній системі України : доповідь / Н. О. Можаровська // Актуальні проблеми управління інформаційною безпекою держави : зб. матер. наук.-практ. конф., [«Актуальні проблеми управління інформаційною безпекою держави»] (м. Київ, 22 березня 2011 р.: у 2 ч.). – К.: Наук.-вид. відділ НА СБ України, - Ч 1. – С.250-252.

38. Можаровська Н. О. Правові проблеми інформаційних впливів на розвиток інтелектуального потенціалу нації : доповідь / Н. О. Можаровська // Правові реформи в Україні: реалії сьогодення : зб. матер. IV Всеукраїнської наук.-практ. конф., [«Правові реформи в Україні: реалії сьогодення»] (м. Київ, 11 жовтня 2012 р.: у 2 ч.). – К.: Нац. акад. внутр. справ, - Ч 1. – С.171-172.

39. Можаровська Н. О. Актуальні проблеми законодавства України у сфері адміністративно-правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності / Н. О. Можаровська // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 8 (128). – С. 42–45.

40. Можаровська Н. О. Теоретико-правові засади визначення підстав набуття права на знак для товарів та послуг в Україні / Н. О. Можаровська // Часопис Київського університету права. – 2008. – № 3. – С. 223–229.

41. Можаровська Н. О. Місце адміністративних правопорушень серед підстав юридичної відповідальності за порушення права на торговельну марку / Н. О. Можаровська // Часопис Київського університету права. – 2008. – № 4. – С. 158–164.

42. Можаровська Н. О. Європейська інтеграція в контексті адміністративно-правової охорони та захисту промислової власності від проявів недобросовісної конкуренції / Н. О. Можаровська // Юриспруденція теорія і практика. Центр правових досліджень Фурси. – 2006. – № 10 (24). – С. 20–29.

43. Можаровська Н. О. Історична ретроспекція виникнення правової охорони знаків для товарів та послуг в Україні / Н. О. Можаровська // Юриспруденція теорія і практика. Центр правових досліджень Фурси – 2007. – № 7 (33). – С. 2–7.

44. Можаровська Н. О. Адміністративно-правовий захист торговельних марок (юрисдикційні повноваження органів виконавчої влади) / Н. О. Можаровська // Юриспруденція теорія і практика. Центр правових досліджень Фурси – 2008. – № 12 (50). – С. 53–62.

45. Можаровська Н. О. Правова регламентація охорони та захисту прав на знаки для товарів та послуг / Н. О. Можаровська // Персонал. – 2001. – № 7. – С. 56–61.

46. Можаровская Н. О. Европейская интеграция в контексте защиты прав интеллектуальной собственности / Н. О. Можаровская // Персонал. – 2002. – № 10. – С. 70–75.

47. Можаровська Н. О. Правові проблеми охорони та захисту прав інтелектуальної власності в Україні : доповідь / Н. О. Можаровська // Проблеми соціально-економічного розвитку регіону : зб. доповідей наук.-практ. конф. [«Проблеми соціально-економічного розвитку регіону»], (м. Красноармійськ, 3 березня 2006 р.). – Красноармійськ : Красноармійське відділення Міжрегіональної Академії управління персоналом, 2006. – С. 120–124.

48. Можаровська Н. О. Актуальні проблеми імплементації норм міжнародного права в законодавство України щодо охорони та захисту комерційної таємниці : доповідь / Н. О. Можаровська // Проблеми політико-правового забезпечення євро- та євроатлантичної інтеграції України : зб. доповідей Всеукраїнської наук.-практ. конф. [«Проблеми політико-правового забезпечення євро- та євроатлантичної інтеграції України»], (м. Одеса, 22 листопада 2007 р.). – Одеса : Одеський ін-т Міжрегіональної Академії управління персоналом, 2007. – С. 144–160.

49. Можаровська Н. О. Адміністративно-правові аспекти набуття права на торговельні марки: доповідь / Н. О. Можаровська // Законодавство України: проблеми та перспективи розвитку : зб. матеріалів IX Міжнародної конф. [«Законодавство України: проблеми та перспективи розвитку»], (м. Косів Івано-Франківської області, 27–31 січня 2008 р.). – К. : Київський ун-т права НАН України, 2008. – С. 250–254.

50. Можаровська Н. О. Проблеми охорони та захисту комерційної таємниці в національній інноваційній системі України : доповідь / Н. О. Можаровська // Актуальні проблеми управління інформаційною безпекою держави : зб. матер. наук.-практ. конф., [«Актуальні проблеми управління інформаційною безпекою держави»] (м. Київ, 22 березня 2011 р.: у 2 ч.). – К.: Наук.-вид. відділ НА СБ України, - Ч 1. – С.250-252.

51. Носік Ю. Юридична природа прав на комерційну таємницю в Україні // «Право України», 2006, № 3, С. 36-38.
52. Орлюк О. Інтелектуальна власність в Україні : досвід, законодавство, проблеми, перспективи / О. Орлюк // Право України. – 2011. – № 3. – С. 4-20.
53. Орлюк О. П., Андрощук Г. О., Бутнік-Сіверський О. Б., Дроб'язко В. С., Крижна В. М. Право інтелектуальної власності. Академічний курс : підручник для студ. вищих навч. закл. / Академія правових наук; НДІ інтелектуальної власності / О.П. Орлюк (ред.), О.Д. Святоцький (ред.). – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2007.
54. Пилипенко А. А. Право изобретателя. – М. : «Статут», 2001. – 688 с.
55. Промислова власність в Україні: проблеми правової охорони: Зб.наук. статей/ за ред.. Ю. С.Шемшученка, Ю. Л.Бошицького. – К. : Ін-т держави і права ім.. В.М.Корецького НАН України, 2004. – 548 с.
56. Ришкова О. В. Відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності / О. В. Ришкова // Ученые записки Таврического национального университета им. В. В. Вернадского. Серия «Юридические науки». – 2008. – Том 21 (60). – № 1. – С. 89-98.
57. Соловйова А. М. Місце злочинів проти інтелектуальної власності у Кримінальному кодексі України / А. М. Соловйова // Держава і право. – 2009. – Випуск 46. – С. 462-466.
58. Стефанчук Р. Перспективи розвитку права інтелектуальної власності в Україні (на прикладі особистих немайнових прав) / Р. Стефанчук // Право України. – 2011. – № 3. – С. 45-59.
59. Ткачук Т. Інформація з обмеженим доступом на підприємстві: проблеми безпеки та захисту / Т.Ткачук // Право України. – 2011. - №3. – с. 243-251
60. Томаров И.Е. К вопросу о природе и системе объектов гражданских правоотношений и объектов интеллектуального правоотношения. Альманах цивилистики: Сборник статей. Вып. 2 / Под ред. Майданика Р.А. – К.: Алерта; КНТ; Центр учебной литературы, 2009. – 384 с. – С. 78-95.
61. Турчак І. О. Діяльність міжнародного комерційного арбітражу у сфері охорони прав інтелектуальної власності в зовнішньоекономічній діяльності / Турчак І. О., Гураль І. С. // Науково-комерційний вісник. – 2010. – №2. – С. 28-32.
62. Харитонova О. Вступ до курсу «Право інтелектуальної власності» : лекція / О.Харитонova // Право України. – 2011. – № 3. – С. 311-322.
63. Харитонova О. Поняття та види цивільних правовідносин інтелектуальної власності / О. Харитонova // Право України. – 2011. – № 3. – С. 66-77.
64. Чомахашвілі О. Ш. До питання історії розвитку правової охорони прав на промислові зразки / О. Ш. Чомахашвілі // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2008. – Вип. 39. – С. 394-399.

65. Юркова Є. В. Засоби адміністративно-правової охорони права інтелектуальної власності / Є. В. Юркова // Держава і право. – 2010. – Випуск 49. – С. 250-237.

66. Юркова Є. В. Структура адміністративно-правової охорони інтелектуальної власності в Україні / Є. В. Юркова // Держава і право. – 2010. – Випуск 47. – С. 250-255.

67. Ярошевська Т. Договір про гідну винагороду за створений службовий винахід / Т. Ярошевська // Право України. – 2007. – № 6. – С. 101-103.

68. Ярошевська Т. Суб'єкти права на службовий винахід / Т. Ярошевська // «Право України», – 2006. – № 3. – С. 71-73.

ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ ПРО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНУ ВЛАСНІСТЬ

69. Конституція України, від 28.06.1996 р., № 254к/96–ВР;

70. Цивільний кодекс України, від 16.01.2003 р., № 435–ІV;

71. Господарський кодекс України, від 16.01.2003 р. № 436–ІV;

72. Кодекс України про адміністративні правопорушення, від 07.12.1984 р. № 8073–Х;

73. Кримінальний кодекс України, від 05.04.2001 р. № 2341–ІІІ;

74. Митний кодекс України, від 11.07.2002 р. № 92–ІV;

75. Цивільний процесуальний кодекс України, від 18.03.2004 р. № 1618–ІV;

76. Господарський процесуальний кодекс України, від 06.11.1991 р. № 1798–ІІІ;

77. Декрет Кабінету Міністрів України "Про державне мито" від 21.01.1993 № 7–93;

78. Закон України "Про авторське право і суміжні права", від 23.12.1993 № 3792–ХІІ;

79. Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", від 15.12.1993 № 3687–ХІІ;

80. Закон України "Про охорону прав на промислові зразки", від 15.12.1993 № 3688–ХІІ;

81. Закон України "Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем", від 05.11.1997 № 621/97–ВР;

82. Закон України "Про охорону прав на сорти рослин", від 21.04.1993 № 3116–ХІІ;

83. Закон України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг", від 15.12.1993 № 3689–ХІІ;

84. Закон України "Про охорону прав на зазначення походження товарів", від 16.06.1999 № 752–ХІV;

85. Закон України "Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних", від 37.03.2000 № 1587–ІІІ;

86. Закон України "Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування" від 17.01.2002 № 2953–ІІІ.

МІЖНАРОДНІ ДОГОВОРИ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

87. Загальна декларація прав людини, від 10.12.1948 р.
88. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, від 16.12.1976 р.
89. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності, від 14.07.1967 р.
90. Всесвітня декларація про інтелектуальну власність, від 26.06.2000 р.
91. Всесвітня конвенція про авторське право, від 06.09.1952 р.
92. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів, від 24.07.1971р.
93. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, від 20.12.1976 р.
94. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення, від 26.10.1961 р.
95. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм, від 29.10.1971 р.
96. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, від 20.12.1996 р.
97. Паризька конвенція про охорону промислової власності, від 20.03.1883 р.
98. Договір про патентну кооперацію, від 19.06.1970 р.
99. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури, від 28.04.1977 р.
100. Договір про патентне право, від 01.06.2000 р.
101. Договір з інтелектуальної власності стосовно інтегральних схем, від 26.05.1986 р.
102. Женевський акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків, від 02.07.1999 р.
103. Мадридська Угода про міжнародну реєстрацію знаків, від 14.04.1991 р.
104. Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, від 27.06.1989 р.
105. Спільні правила до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків та Протоколу до цієї Угоди (у редакції, чинній на 01.04.2004 р.)
106. Адміністративні інструкції з застосування Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків та Протоколу до цієї угоди (у редакції, чинній на 01.04.2004 р.)
107. Договір про закони щодо товарних знаків, від 27.10.1994 р.

108. Ніщцька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків, від 15.06.1957 р.

109. Угода про заходи щодо попередження та припинення використання неправдивих товарних знаків та географічних зазначень, від 14.04.1891 р.

110. Міжнародна конвенція по охороні нових сортів рослин, від 02.12.1961 р.

111. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності, від 15.04.1994 р.

112. Угода про співробітництво по припиненню правопорушень у сфері інтелектуальної власності, від 21.09.2000 р.

113. Договір про проведення узгодженої антимонопольної політики, від 25.01.2000 р.